Annus V. - Vol. V. Die 31 Martii 1913. Num. 5.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

I. *Acta Pii PP. X:* Litterae Apostolicae, pag. 113. — II. *S. Congr. S. Officii:* De qualitate Missae ad indulgentiam altaris privilegiati lucrandam, pag. 122: Circa formulam Orationis *Obsecro te*, pag. 123. — III. *S. C. Consistorialis:* Monitum de peregrinatione ad Constantiniana solemnia alumnorum ex Seminariis, pag. 124. — IV. *S. C. Rituum:* Lauretana. De Missis votivis B. Mariae Virg., pag. 124. — V. *S. Romana Rota:* Sorana. Praebendae canonicalis et parochialis, pag. 125; Bonaëren. Privationis, pag. 133. — VI. *Signatura Apostolica:* Piscien. Restitutionis in integrum et iurium, pag. 138. — VII. *Secretaria Status:* Epistola, pag. 141.

Diarium Romanae Curiae: Nomine, onorificenze, necrologio, pagg. 143-144.

ROMAE
TYPIS POLIGLOTTIS VATICANIS

MCCCCXIII.

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, L. **12.** — Extra Italiam, L. **15.**
Unius fasciculi, L. **1.**

« ***Bis*** fere ***in mense*** (Commentarium) *prodibit, ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* ». (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

(An. V, n. 5 - 31 Martii 1913)

ACTA PII PP. X.

LITTERAE APOSTOLICAE.

PAG.

I. *Archicoenobium Casinense.* - Privilegia atque indulgentia in forma Iubilaei pro inauguratione Cryptae S. Benedicti in cathedrali Casinensis Archicoenobii templo feliciter restitutae. - *10 februarii 1913* . 113

II. *Salutare maxime.* - Adprobatio in perpetuum Constitutionum Congregationis Canonicorum Regularium Immaculatae Conceptionis. - *11 februarii 1913.* 117

III. *Beati Petri.* - Conceduntur in honorem sanctissimae Eucharistiae quaedam indulgentiae plenariae ad decennium in ecclesiis Ordinis Minorum in Hispania lucrandae. - *8 ianuarii 1913* 121

SUPREMA S. CONGR. S. OFFICII.

SECTIO DE INDULGENTIIS.

I. Decretum de qualitate Missae ad indulgentiam altaris privilegiati lucrandam. - *20 februarii 1913* 122

II. Decretum seu declaratio circa formulam orationis « Obsecro te », post Missam recitandae. - *27 februarii 1913* 123

S. CONGR. CONSISTORIALIS.

Monitum de peregrinatione ad solemnia Constantiniana alumnorum ex Seminariis. - *30 martii 1913* 124

S. CONGR. RITUUM.

PAG.

Lauretana. - De missis votivis B. Mariae Virginis ex privilegio recitandis. - *17 maii 1912* 124

S. ROMANA ROTA.

I. *Sorana.* - Praebendae canonicalis et paroecialis. - *19 februarii 1913* 125

II. *Bonaeren.* - Privationis. - *8 febr. 1913* . 133

SIGNATURA APOSTOLICA.

Piscien. - Restitutionis in integrum et iurium. - *14 martii 1913* 138

SECRETARIA STATUS.

EPISTOLA.

Ad R. D. Canonicum B. Gaudeau, ephemeridis « La Foi catholique » moderatorem, qui Beatissimo Patri integram eiusdem ephemeridis collectionem, decem contentam voluminibus, tamquam filiale devotionis obsequium reverenter exhibuit. - *11 martii 1913* 141

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. Segreteria di Stato. *Nomine, onorificenze* 143

II. Necrologio 144

Annus V. - Vol. V. Die 31 Martii 1913. Num. 5.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

LITTERAE APOSTOLICAE.

I.

PRIVILEGIA ATQUE INDULGENTIA IN FORMA IUBILAEI PRO INAUGURATIONE CRYPTAE S. BENEDICTI IN CATHEDRALI CASINENSIS ARCHICOENOBII TEMPLO FELICITER RESTITUTAE.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Archicoenobium Casinense, splendidum christianae fidei monumentum Italiaeque decus singulare, quid Christi religio possit, luculentissime testatur. Intra felicis Campaniae fines in monte, Benedicti occidentalium monachorum legiferi Patriarchae sanctimonia cohonestato, vertente sexto reparatae salutis saeculo conditum, gravissimis temporibus quasi Ecclesiae columen, Fideique propugnaculum apparuit. Etenim monasterium illud dum barbarorum incursus, civilium rerum eversio, discordiae intestinae, tumultus, caedes, cruentaque bella, non solum Italiae, sed Europae universae regiones funditus vastarent, asylum pacis, tutumque perfugium, religioni non minus quam bonis artibus praebuit. Hic a piis monachis quasi per manus transmissa inter tenebras longe lateque ingruentes, veteris sapientiae fax populis illuxit, hic servata est divinae non minus quam humanae legis verenda sanctitas, teterrima illa tempestate, qua per vim atque iniuriam omnia miscebantur. Quid Italia, quid civilis Europa Casinensibus monachis debeat, edocet magistra vitae ac nuntia veritatis historia; ex qua pariter comperimus per longam annorum seriem, Monasterii Casinensis fastos Romanae Ecclesiae historiae magnam esse partem; ipsiusque Coenobii

tres alumnos ad sacerdotii apicem e claustro evectos, inter decessores Nostros, Stephani IX, Victoris III et Gelasii II nominibus, recenseri. Celeberrimum hoc Archicoenobium iure meritoque maximo in honore habuerunt Pontifices Romani, quibus Abbatiae status iugiter cordi fuit, quique a priscis temporibus ad nostram usque aetatem tum publicis gravibusque documentis, tum concessionum et privilegiorum copia, suum erga Benedictum Patrem obsequium devotionemque amplissime testati sunt. Hos inter meminisse iuvat Alexandrum II, Urbanum V, Leonem X, Clementem XI, Benedictos XIII et XIV, ipsumque Nostrum immediate decessorem Leonem Papam XIII, qui anno MDCCCLXXX, labente saeculo decimo quarto a nativitate divi Benedicti, cum ob temporum vicissitudines ad Archicoenobium Casinense se sistere nequiret, sanctae Romanae Ecclesiae cardinalem Pitra suum a latere Legatum illuc misit, qui in sollemnibus festis personam Summi Pontificis gereret. Itaque ex auspicato contingit ut Nobis quoque, supremum in terris apostolatum divinitus obtinentibus, nunc propitia detur occasio, erga perinsigne ipsum Archicoenobium voluntatem Nostram studiumque significandi. Siquidem non sine magna animi Nostri laetitia felicem nuntium accepimus die VI proximi mensis maii publico christiani populi cultui, in Archicoenobii Casinensis templo Archiabbatiae illius cathedrali, denuo patefactum iri splendidum hypogaeum in quo S. Benedicti monachorum Patriarchae, et germanae eius sororis Scholasticae mortales exuviae gloriosam resurrectionem exspectant. Cum insignis ille Sanctorum memoria locus temporum et magis hominum iniuria inornatus exstaret, atque aedis superioris magnificentiae impar esset, Bonifacius Krug Casinensis abbas, recens vita functus, animos addente Aloisio Tosti abbate, doctissimo viro, fide singulari fretus et Benedictino ausu spirituque ductus, eiusdem hypogaei instaurandi immane opus aggressus est. Idem voluit ut ad sepulchrum Patris ornandum, filii eius adlaborarent, et scholae artis Beuronensium monachorum opus commisit. Quin etiam menti illius illuxit salubris quaedam sub Benedictini Ordinis auspiciis christianae artis innovatio, ac sicuti abdita intra Benedictina claustra, immutata supererat sacra Gregoriani cantus melodia, optima concentuum ecclesiasticae Lyturgiae maiestati respondentium magistra, ita speravit fore ut e Casinensi Archicoenobio, nova prodiret humanarum artium conceptio, quae mendacis artis nomine admissas a templis Dei profanationes defenderet, exemploque operum ostenderet qua ratione pictura, sculptura et reliquae ornamentales artes, una simul cum musice sacrae Lyturgiae valido auxilio esse queant. Id sane propositum mirifico illo christianae artis opere spectavit, exitusque exspectationi respondit, quum

absolutum modum hypogaeum pretioso marmorum atque auri gemmarumque ornamento excultum, non modo intuentium admirationem in se convertat atque eruditorum virorum cultorumque liberalium artium laudes ac plausum sibi conciliet, sed etiam prodat luculenter novam purae artis conceptionem catholici cultus decori esse apprime consentaneam. Verum haec Cryptae Benedictinae instauratio in aliam utilitatem prospere ac faciliter cessit evasit, nimirum in adeo conspicuam et sollemnem erga Benedictum Patrem illiusque religiosum Ordinem amoris obsequiique significationem quae communem longe spem superaret. Corrogata enim undique stipe, ingentes sumptus tanto operi necessarios omnis conditionis ac coetus cives suppeditarunt, et in sancti loci fornicibus, musivo opere depicta, tum Nostrum, tum Nostri decessoris, tum potentium duorum Imperatorum, et Regum, regalium Principum, S. R. E. Cardinalium, Episcoporum, atque antiqua nobilitate illustrium familiarum, simulque praecipuarum Benedictini Ordinis Abbatiarum stemmata, unanimem hanc nobilis studii devotionisque concordiam luculenter testantur, ac perenne erunt apud posteros tanti amoris tantaeque pietatis monumentum. Nunc vero ad exitum adductis operibus, cum sicuti refert ad Nos dilectus filius Gregorius Diamare Archicoenobii Casinensis Ordinarius Abbas, sacrosanctum hypogaeum sollemnibus publicisque festis die VI adventantis mensis maii sit inaugurandum, quumque sacris huiusmodi laetitiis plurimi ex Abbatiis totius Orbis terrarum Ordinis S. Benedicti abbates adfuturos se significaverint, placet Nobis faustitatem eventus, universaeque Benedictinae familiae iucunditatem praecipuo pontificiae benevolentiae pignore cumulare. Volumus siquidem memoriam auspicialium harum celebritatum perennem reddere, et spiritualia beneficia, quibus Romani Pontifices Nostri decessores Casinensem Cryptam ditarunt, publico eodemque sollemni documento confirmare atque amplificare. Et primo impensis precibus obsecramus bonorum omnium auctorem Deum, ut Ordinem Benedectinum de religione humanisque artibus et civili cultu optime meritum propitius fortunet, atque uberioribus iugiter bonis adaugeat: pariterque universis ipsius familiae Monachis, adolescentibus in Ordinis Abbatiis instituendis, nec non omnibus qui in Ordinem ipsum beneficia contulerint, totique dioecesi Casinensi, divina munera adprecantes, peramanter benedicimus. Praeterea coelestes thesauros quos fidelibus diribendos Altissimus Nobis concredidit, ultro libenterque reserantes, Gregorianum Privilegium quo pollet superenunciatae Cryptae altare maius divis Benedicto et Scholasticae dicatum, apostolica auctoritate Nostra, per praesentes ita in perpetuum confirmamus, ut Missae quae ibidem quovis

die pro defunctis rite celebrantur, animabus pro quibus litatae fuerint perinde suffragentur, ac si forent peractae ad perinsigne illud altare quod Romae est ad S. Gregorii in Monte Coelio. Pari etiam auctoritate alia duo altaria eiusdem Cryptae, alterum S. Mauro Abbati, et alterum S. Placido Martyri dicatum, apostolico perpetuo privilegio, ita praesentium tenore, decoramus, ut quandocumque sacerdos aliquis saecularis, seu de superiorum suorum licentia, regularis, ad alterutrum ex illis Missam celebret, pro anima cuiusque fidelis, quae Deo in caritate coniuncta, ab hac vita migraverit, anima ipsa, suffragantibus Domini nostri Iesu Christi, B. Mariae Virg., Sanctorumque omnium meritis, a Purgatorii poenis, si ita Deo placuerit, liberetur. Ad haec privilegium quo iam pollent tum altare maius templi cathedralis, tum altare item maius superenunciatae Cryptae, cuius privilegii vi, in ipsis altaribus Missa votiva S. Benedicti bis quavis hebdomada, etiam festis ritus duplicis maioris, celebrari potest, ad reliqua duo altaria Cryptae eiusdem extendimus. Privilegium autem memoratae Missae votivae in omnibus quatuor praefatis altaribus, perpetuum in modum ita producimus, ut valeat pro omnibus anni diebus, et pro festis quoque cuiuscumque ritus sollemnissimis dumtaxat festivitatibus exclusis, sicuti iam nonnullis Sanctuariis concessum est. Insuper omnibus et singulis fidelibus ex utroque sexu, qui singulis annis die VI mensis maii, a medietate diei praecedentis ad occasum usque solis illius diei, admissorum confessione sacramentali expiati, ac coelestibus epulis refecti Cryptam supradictam S. Benedicti visitent, ibique pro christianorum principum concordia, haeresum exstirpatione, peccatorum conversione ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effundant, plenariam omnium peccatorum indulgentiam ac remissionem, qua ipsis liceat, si malint, functorum vita labes poenasque expiare, misericorditer in Domino similiter perpetuo concedimus et largimur. Tandem ut festa auspicialia hoc anno habenda, uberiori cum spirituali christiani populi emolumento recolantur, sollemnem in forma Iubilaei indulgentiam indicimus a fidelibus universis lucrandam, qui intra spatium quod intercedit a die VI mensis maii ad solidam usque octavam diem sequentis mensis iunii, hoc dumtaxat vertente anno, Casinensis templi Cryptam visitent, ac rite iniuncta pietatis opera praestent; ideoque opportunas omnes facultates sollemnis Iubilaei occasione concedi solitas Confessariis ad hoc ab Ordinario Abbate nominandis tribuimus; idque volumus fiat absque praeiudicio indulgentiarum et privilegiorum quibus cathedrale Casinense templum ditatum est. Porro haec concedimus, mandamus, edicimus, decernentes praesentes Literas firmas, validas, atque efficaces, semper exstare ac permanere,

suosque plenos atque integros effectus sortiri atque obtinere, ipsiusque Casinensis Archicoenobii ecclesiae, nunc et in posterum plenissime suffragari; sicque rite iudicandum esse ac definiendum, irritumque et inane fieri, si secus super his a quovis, auctoritate qualibet, scienter sive ignoranter attentari contigerit. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x februarii MDCCCCXIII, Pontificatus Nostri anno decimo.

R. Card. Merry del Val,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

II.

ADPROBATIO IN PERPETUUM CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS CANONICORUM REGULARIUM IMMACULATAE CONCEPTIONIS.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Salutare maxime ac frugiferum consilium illud est quod ecclesiastici viri sacrum in terris ministerium gerentes, in unum coëuntes, vires consocient, ac iuxta divini Magistri consilia, ut propriae sanctificationi plenius consulere, commissumque munus efficacius implere queant, communis vitae rationem inire studeant. Quot enim uberes in Domini agrum fructus e vita communi semper manaverint, edocent Ecclesiae annales veteresque Patres et Doctores, qui communitates clericorum verbis amplissimis, unanimi consensione concelebrarunt. Decessores etiam Nostri Pontifices Romani has communis vitae societates commendarunt, sacerdotesque certis sub regulis conviventes, quos inter etiam illos, quibus postea a Canonicis Regularibus titulus fuit, luculentis laudis praeconiis iugiter prosequuti sunt. Memorare placet Urbanum II, Innocentium II, Benedictum XII, Honorium II, Eugenium IV, Sixtum IV, Paulum III, Pium IV, sanctum Pium V et Urbanum VIII Nostros praedecessores, qui Litteris suis etiam sub plumbo datis huiusmodi institutiones probarunt, sacerdotesque vitam communem in regularibus societatibus agentes ceteris in exemplum apostolicae vitae proponere non dubitarunt. Hi sacerdotes secundum regulam Apostolorum viventes, hi profecto sunt, ut Eugenii PP. IV verbis utamur, « qui sanctorum Patrum vitam probabilem imitantur et Apo-« stolorum instituta instinctu Spiritus Sancti renovant, qui ad exemplum

« illorum credentium convenerunt in unum, quibus erat cor unum et « anima una, qui Pastoribus suis iuxta ecclesiasticas et apostolicas tra- « ditiones obedirunt ». Nos ipsi auspicata occasione sacerdotalis nostri Iubilaei die IV mensis augusti anno MCMVIII, datis ad catholicum clerum Litteris, sacerdotes universos etiam atque etiam hortati sumus ut ad exemplum nascentis Ecclesiae sanctam hanc communis vitae institutionem, bonorum omnium spiritualium altricem, colerent, inirent. Id sane commendabile Nobis videbatur ad mutuam opem in adversis parandam, ad nominis et munerum integritatem tuendam, multoque magis ad facultatem doctrinae sacrae excolendam, in primisque ad sanctum vocationis propositum impensiore cura retinendum atque ad animarum provehendas rationes, consiliis viribusque collatis. Quin imo in illis Litteris votum exprimentes « ut in hanc ipsam aetatem, congruenter quidem « locis et muniis, tale aliquid revocari posset, ex hoc addebamus, pristi- « nos etiam fructus in gaudium Ecclesiae recte esse sperandos ». Etenim praesenti tam gravi tempestate, qua tot tantaque mala videt lugetque catholicus orbis, et qua christiani nominis osores tam asperum Ecclesiae Dei bellum indixerunt, ex eo consolationem haurimus et in spem melioris aevi adducimur, quod spiritus unionis precumque communio effundatur super domum David, et super habitatores Ierusalem: quod non minor sit in propugnatoribus catholici nominis recte factorum laus, quam in oppugnatoribus nequitia operum; quod demum ubi Ecclesiae matri filii perduelles et impii afflictionis et moeroris causam dent, non desint filii amantes et studiosi, qui ei consolationem afferant et reparationem. Hos inter amantes studiososque filios, quorum virtutum flore bonorumque operum laude recreamur, omni procul dubio adnumerandos arbitramur Canonicos Regulares Immaculatae Conceptionis, qui quinquaginta circiter ab annis, vitae communis societate inita, in suam aliorumque sanctificationem apostolico studio alacriter contendunt. Apud cathedrale templum dioecesis sancti Claudii in Gallia huius societatis fundamenta posita sunt anno MDCCCLXVI atque ibi prima Instituti domus est condita. Sed brevi, Sacrorum Antistitibus pio opere suffragantibus, ipsius Instituti Canonicorum Regularium Immaculatae Conceptionis plures in universa Gallia domus erectae fuerunt. Hac etiam in Urbe, catholici orbis centro, in ipso vertice Ianiculi princeps Congregationis domus surrexit, illiusque alumni iam Europae fines praetergressi, in Canadensibus et Peruviae longinquis regionibus assiduam apostolicis laboribus dant operam. Romani Pontifices Nostri decessores societatem non minus meritis claram, quam praesentis aevi necessitatibus respondentem, apostolica auctoritate probarunt. Etenim Pius PP. IX rec. me., per decre-

tum Congregationis Episcoporum et Regularium negotiis cognoscendis praepositae die VIII mensis aprilis anno MDCCCLXXVI obsignatum, hanc Regularium Canonicorum Congregationem peculiari praeconio laudavit. Leo autem XIII cla. me. antecessor Noster, per decretum ab eadem Congregatione die XII mensis martii anno MDCCCLXXXVII datum, idem institutum, ab Antistitibus totius Galliae summopere commendatum, ad formam sacrorum Canonum et apostolicarum Constitutionum benigne approbare et confirmare dignatus est. Nos ipsi praeterea, ut peculiare benevolentis animi pignus tam frugiferae Congregationi exhiberemus, per decretum similiter Congregationis Episcoporum et Regularium die X mensis octobris anno MDCCCCVIII editum, Constitutiones Canonicorum Regularium Immaculatae Conceptionis ad septennium probavimus. Huius namque Instituti, quod tam celeriter visum est in uberem atque utilem segetem adolescere, religiosi alumni, sub divi Augustini regula communem vitam agentes, tribus simplicibus paupertatis, obedientiae et castitatis votis adstricti, omnibus nominibus proprias ac praecipuas voluntatis pontificiae significationes merentur. Siquidem apostolica consilia sectantes iidem alumni religiosam et umbratilem vitam cum pastoralibus officiis sociare, divinamque rerum intimam commentationem actuoso praedicationis et bonorum operum apostolatu cumulare student, neque, ut animas Christo lucrentur, silentia claustri cum magnarum urbium strepitu interrumpere dubitant. Procul a saeculi insidiis, religiosa sacri ministerii exercitatione perfectaque emissorum votorum observantia ad propriam sanctificationem incumbunt, simul autem sub immediata episcoporum potestate animarum curam assumentes, quaesitam sibi sanctimoniam in utilitatem ac spirituale emolumentum fidelium in paroeciis sibi concreditas impendunt. Itaque hi religiosi viri, vitam pastoralem cum religiosa laudabiliter iungentes, exemplo suo aperte demonstrant alteram vivendi rationem alteri non officere, immo alteram vicissim ab altera posse opportunis in adiunctis atque in consentaneis institutis excoli et firmari. Ad haec iidem solertes Dominicae vineae operarii quot et quantis in Ecclesiam meritis commendentur, ex eo facile coniici potest quod illos passim episcopi ad proprias dioeceses incolendas arcessant. Ipsi enim in conspectu habent quo studio atque industria iidem Regulares Canonici ad bonam semitam errantes revocare, inscios fidei mysteria docere, pueris christianae catechesis rudimenta tradere contendant. Validum quoque episcopis auxilium singularesque dioecesibus utilitates ipsi Canonici in seminariis praebent, ubi iuvenes in sortem Domini vocatos ad virtutem non minus quam ad humanas litteras informant. Tandem omnibus aedificationi sunt atque exemplo salutari, sive

pietatis, fidei et caritatis opera ab iisdem patrata perpendantur, sive religio inspiciatur, qua intra claustra societatis regulas et communis vitae officia ii servent ac tuentur. Nunc autem cum perspecti Nobis exploratique sint fructus uberrimi, quos ex hac communis vitae ratione memorata Canonicorum Regularium Congregatio in Ecclesiae bonum et christiani populi salutem percipit, placet Nobis iteratum idemque praecipuum ipsi Congregationi pontificiae voluntatis testimonium exhibere et sapientes illius constitutiones iam a Nobis, ut supra diximus, ad septennium probatas, etiam antequam ipsum praefinitum temporis spatium effluxerit, supremae sanctionis apostolicae robore perpetuum in modum confirmare. Quae cum ita sint, auditis et suffragantibus VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus Congregationi negotiis Religiosorum praepositis, Motu proprio atque ex certa scientia et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praesentium vi, Constitutiones Canonicorum Regularium Immaculatae Conceptionis latino sermone exaratas, prouti continentur in exemplari typis impresso, quod in tabulario tertiae Sectionis Secretariae Nostrae Status a Brevibus Apostolicis asservari iussimus, in perpetuum approbamus et sancimus. Porro obsecramur bonorum omnium auctorem et largitorem Deum ut Congregationem ipsam propitius fortunet, adeo ut potiora in dies suscipiat incrementa, suaque optima exempla in universum terrarum orbem possit effundere. Haec largimur, edicimus, decernentes praesentes Nostras Litteras firmas, validas atque efficaces semper exstare et permanere, suosque plenos atque integros effectus sortiri atque obtinere, ipsique Canonicorum Regularium Immaculatae Conceptionis Congregationi perpetuo plenissime suffragari, sicque rite iudicandum esse ac definiendum, irritumque et inane fieri, si secus quidquam super his a quovis, auctoritate qualibet, scienter sive ignoranter attentari contigerit. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XI februarii MCMXIII, Pontificatus Nostri anno decimo.

R. CARD. MERRY DEL VAL,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

III.

CONCEDUNTUR IN HONOREM SANCTISSIMAE EUCHARISTIAE QUAEDAM INDULGENTIAE PLENARIAE AD DECENNIUM IN ECCLESIIS ORDINIS MINORUM IN HISPANIA LUCRANDAE.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Beati Petri principis Apostolorum Cathedram divinitus obtinentibus, Nobis nihil magis cordi est quam ea provehere, quae ad amplificandum christiani populi obsequium studiumque erga divini Amoris Mysterium, opportuna magis atque idonea videantur. Iamvero cum hodiernus Vicarius generalis familiae Hispaniae Ordinis Fratrum Minorum Nos enixis precibus flagitet, ut nonnullas de thesauro Ecclesiae indulgentias largiri dignemur, quo magis magisque augeatur in Hispania devotio erga sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, cultusque populi promoveatur in beatum Paschalem Baylon, quem rec. me. Leo PP. XIII decessor Noster peculiarem coetuum Eucharisticorum Patronum constituit, Nos votis his annuendum propensa quidem voluntate existimamus. Quae cum ita sint, auditis VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus Inquisitoribus generalibus, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri et Pauli App. eius auctoritate confisi, omnibus et singulis fidelibus ex utroque sexu, qui admissorum sacramentali exomologesi rite expiati, atque Angelorum epulis recreati, singulis annis, quavis in ecclesia sive publico sacello Ordinis Minorum in Hispania exsistente, sanctissimum Eucharistiae Sacramentum publicae venerationi propositum adoraverint, ibique diebus festis divi Paschalis Baylon et die decimoseptimo cuiuslibet mensis a medietate diei praecedentis ad occasum solis dierum ipsorum, pro christianorum principum concordia, haeresum exstirpatione, peccatorum conversione ac sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo ex his die id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quam etiam animabus christifidelium quae Deo in caritate coniunctae ab hac luce migraverint, per modum suffragii applicare possint, concedimus et largimur. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Praesentibus ad decennium dumtaxat valituris.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VIII ianuarii MCMXIII, Pontificatus Nostri anno decimo.

Pro R. CARD. MERRY DEL VAL, *a Secretis Status*,

L. ✠ S.

F. Tedeschini, *a Brevibus Apostolicis*.

SUPREMA S. CONGREGATIO S. OFFICII

(SECTIO DE INDULGENTIIS)

I.

DECRETUM

DE QUALITATE MISSAE AD INDULGENTIAM ALTARIS PRIVILEGIATI LUCRANDAM.

Augescentibus in diem concessionibus sive localibus sive personalibus altaris, quod vocant, privilegiati, nec non Missarum cum privilegio ex parte fidelium petitionibus, ne facilis neglectus conditionis, sub poena nullitatis in praesens requisitae, legendi, cum liceat, Missam de Requie aut adiiciendi ad Missam de feria vel vigilia Orationem defunctorum propriam, in grave purgantium animarum detrimentum vergat, supremae huic sacrae Congregationi sancti Officii, cui res universa de Indulgentiis demandata est, pluribus ex locis oblatae sunt preces pro eiusmodi conditionis relaxatione. Quibus mature perpensis, Emi ac Rmi DD. Cardinales Inquisitores generales, in plenario conventu habito feria IV die 19 februarii anni 1913, supplicandum Sanctissimo censuerunt, ut sequens Decretum pro universa Ecclesia adprobare, ac de plenitudine Suae potestatis firmum ratumque habere dignaretur: « Ad Alta-« ris privilegiati, quod vocant, Indulgentiam lucrandam, non amplius in « posterum sub poena nullitatis requiri, Missam de requie aut de feria vel « vigilia cum Oratione defuncti propria celebrari; id tamen laudabiliter « fieri, cum licet ac decet, pietatis gratia erga defunctum ».

Et sequenti feria V, die 20 eiusdem mensis, sanctissimus Dominus noster Dominus Pius divina providentia Papa X, in solita audientia R. P. D. Adsessori supremae huius sacrae Congregationis impertita, benigne annuere dignatus est iuxta Emorum Patrum suffragia. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

M. CARD. RAMPOLLA.

L. ✠ S.

† D. Archiep. Seleucien., *Ads. S. O.*

II.

DECRETUM

SEU DECLARATIO CIRCA FORMULAM ORATIONIS « OBSECRO TE », POST MISSAM RECITANDAE.

Ad supremam S. Officii Congregationem dubium delatum est, an favores spirituales concessi per Decretum eiusdem S. Congregationis die 29 augusti 1912 recitantibus post Missae sacrificium piam orationem *Obsecro te, dulcissime Domine Iesu Christe,* integri permaneant, si, prout legitur quibusdam in editionibus iam vulgatis, ita eadem oratio amplificata proferatur: « ... Mors tua sit mihi *vita indeficiens, Crux tua « sit mihi* gloria sempiterna ... ».

Et Eminentissimi ac Reverendissimi Domini Cardinales Inquisitores generales, in plenario coetu, feria IV die 26 februarii 1913 habito, dixerunt: *Affirmative.*

Sequenti vero feria V, die 27, eodem mense eodemque anno, Ssmus D. N. D. Pius divina providentia Papa X, in solita audientia R. P. D. Adsessori sancti Officii impertita, sententiam Emorum Patrum, suprema Sua auctoritate confirmavit. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

M. Card. Rampolla.

L. ✠ S.

† D. Archiep. Seleucien., *Ads. S. O.*

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS

MONITUM.

Cum in aliquibus Seminariis agatur de mittendis Romam aliquot alumnorum manipulis ut vice totius Seminarii partem cum ceteris peregrinis habeant in solemniis saecularibus de Ecclesiae pace, beatissimus Pater, etsi filiorum coronam in spem Ecclesiae adolescentium magna cum laetitia conspiceret, sciens tamen hoc fieri non posse sine aliquo detrimento spiritualis illius recollectionis quae tam magni momenti est in clericorum institutione, hortatur omnes ut hoc consilium deponant, potiusque apud se in fervore spiritus pro Ecclesia enixe Deo preces effundant. Ipse vero alumnos omnes praesentes habens benedictione apostolica confirmat amantissime.

Datum Romae ex Secretaria S. Congregationis Consistorialis, die 30 martii 1913.

† C. Card. De Lai, Episcopus Sabinensis,
Secretarius.

S. CONGREGATIO RITUUM

LAURETANA.

DE MISSIS VOTIVIS B. MARIAE VIRGINIS EX PRIVILEGIO RECITANDIS.

Quum in sancta capella almae Domus B. Mariae Virginis et in altari Ssmae Annunciationis, Basilicae Lauretanae, ex apostolico privilegio celebrari queant Missae votivae ipsius Deiparae Virginis, iuxta temporis qualitatem, singulis per annum diebus, exceptis quibusdam in apposito elencho adnotatis, a sacrorum Rituum Congregatione nuper expostulatum fuit:

I. Utrum infra octavas festorum atque in ipsis festis B. Mariae Virginis, etsi de eis sola commemoratio vel nulla commemoratio in Officiis classicis fiat, praefatae Missae, iam concessae, debeant esse votivae an potius festivae, de festis vel octavis, et quidem cum *Gloria* et *Credo?*

II. An in vigiliis, saltem commemoratis, festorum eiusdem beatae Mariae Virginis, enunciatae Missae debeant esse de vigilia, sine *Gloria* et *Credo*, cum orationibus iuxta rubricas et decreta?

Et sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, audito Commissionis Liturgicae suffragio, propositis quaestionibus ita rescribendum censuit:

Ad I. Negative ad primam partem et affirmative ad secundam, iuxta alia decreta ac decretum generale n. 3922 *De Missis votivis* 30 iunii 1896, ad V. n. 1 et 2.

Ad II. Affirmative.

Atque ita rescripsit, die 17 maii 1912.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Ep. Charistien., *Secretarius.*

SACRA ROMANA ROTA

I.

SORANA.

PRAEBENDAE CANONICALIS ET PAROECIALIS.

Pio Papa X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis suae anno decimo, die 1 februarii 1913, RR. PP. DD. Fridericus Cattani, Antonius Perathoner, Iosephus Alberti, Ponens, *Auditores de turno in causa* Sorana - Praebendae Canonicalis et Paroecialis, *inter Rmos canonicos appellantes, Franciscum Rua, Antonium Proia, Seraphinum Cecchinelli, Antonium Lucchetti, Laurentium Liberatore, repraesentatos per legitimum advocatum Vincentium Sacconi, et Rmum archipresbyterum Bernardum Fraioli, repraesentatum per legitimum advocatum Angelum d'Alessandri, sequentem tulerunt definitivam sententiam.*

In oppido « Fontana Liri », Soranae dioeceseos, exstat ecclesia collegiata S. Stephano protomartyri dicata, quae fuit et adhuc est *ecclesia massae communis.* De eius primaeva fundatione nihil scitur, cum actus originalis disperierit; sed ex novis Statutis, anno 1789 adprobatis, patet

eam constare archipresbytero, curam animarum gerente, et quatuor canonicis, quibus onus incumbit illum coadiuvandi. Non aderat cuique praebenda separata; sed exsistebant duae massae, quarum altera communis, altera capellarum nuncupatur. Massa communis dividebatur in sex partes, quarum duae archipresbytero, reliquae ceteris canonicis cedebant; massa vero capellarum viritim distribuebatur.

Post Concordatum initum inter S. Sedem et gubernium Neapolitanum (anno 1818) duo novi canonici creati sunt, qui primitus honorarii, postea vere et proprie participantes evaserunt per decretum Rmi Andreae Lucibello episcopi Soranensis, sub die 11 decembris 1830 editum. Hic praeclarus vir persensit damnum, quod obventurum erat canonicis iam exsistentibus ob aliorum duorum electionem, et hinc specialibus facultatibus a S. Sede munitus statuit ut « senza farsi novità alcuna nella « solita quota, che si percepisce dall'arciprete », onera Missarum a canonicis sustinenda minuerentur, et augerentur stipendia Missarum, quae adventiciae dicuntur.

Infaustis legibus a gubernio Italico annis 1866 et 1867 editis, ecclesia collegiata Fontanae Liris commune subiit fatum: seu bona eius a Statu suppressa et demanio devoluta fuerunt, relicta archipresbytero et suis successoribus congrua portione, et canonicis tunc temporis tantum exsistentibus, minime vero successoribus, « un assegnamento annuo corri- « spondente alla rendita netta della dotazione ordinaria ».

Attamen canonici existimantes portionem a gubernio assignatam parocho, pinguiorem esse prae illa qua parochus fruebatur ante praefatarum legum civilium promulgationem, anno 1880 causam moverunt, et « dopo un lungo scrivere pro e contra da ambe le parti, si addivenne « finalmente ad una determinazione e ricognizione reciproca delle quote, « mercè un lavoro accurato e coscenzioso del rimpianto Sig. canonico « penitenziere D. Giuseppe Senese, proposto e delegato in S. Visita da « Mons. Ignazio Persico O. C., vescovo di Sora, Aquino e Pontecorvo, e « poscia cardinale di S. R. C., lavoro accettato volentieri dalle parti « contendenti ».

Ast, hac non obstante conventione a partibus acceptata et subsignata, eadem exarsit quaestio nostris diebus inter Rmum D. Bernardum Fraioli, munere parochi nunc perfungentem, et Rmos canonicos: quae quaestio a Rma Curia Sorana prius soluta, hodie, canonicis appellantibus, iterum resolvenda venit ad H. S. O. sub hisce concordatis dubiis:

I. *An et quae portio praebendae parochialis Fontanae Liris de iure spectet ad canonicos appellantes Franciscum Rea, Antonium Proia, Seraphinum Cecchinelli, Antonium Lucchetti, Lauretum Liberatore in casu?*

II. *An subsidium pro expensis cultus a gubernio assignatum, a Capitulo per suum procuratorem, aut potius a parocho debeat administrari in casu?*

Antequam meritum causae attingatur, *quaestio praeiudicialis* est resolvenda: seu inspiciatur oportet quo iure canonici appellantes sistant in iudicio, et utrum sententia appellata canonicos omnes, uno canonico Francisco Rea excepto, iure, an iniuria ab agendo repulerit: contendit enim ipsos nullum habere titulum iuridice sufficientem ad actionem in parochum Fraioli intentandam. Ad quam quaestionem praeiudicialem resolvendam, necesse est ut sedulo perpendantur documenta, quibus actores respectivum canonicatum assecuti sunt.

Itaque constat imprimis Rm̃um Franciscum Rea vere et proprie canonicum participantem fuisse: quod etiam pars adversa ultro admittit. Dicitur participantem fuisse, nam diem supremum obiit die 18 decembris praeteriti anni 1912. Quare tota quaestio respicit tantum canonicos Antonium Proia, Seraphinum Cecchinelli, Lauretum Liberatore, et Antonium Lucchetti. De hisce igitur agendum est, et quidem seorsim, utpote quia per acta diversa, non solum numero sed et forma, canonicatum obtinuerunt.

Iamvero quod attinet ad Rm̃um Antonium Lucchetti, hic successit in locum Dñi Francisci Proia anno 1901 defuncti, qui fuit certe canonicus participans. Tribus post annis ab huius morte, scilicet anno 1904, Antonius Lucchetti a S. Sede petiit collationem beneficii vacantis, quam mense februario eiusdem anni provisione simplicis signaturae obtinuit. En verba collationis: « Canonicatus Collegiatae oppidi Fontanae Liris per « obitum extra Curiam de februario 1901 vacans, cuius collatio Sedi « apostolicae hac vice reservata exstitit, et cuius fructus nulli sunt, pro « Antonio Lucchetti presbytero, oriundo, annos 30 in cura animarum exer- « citio versato, et ab Ordinario commendato. Cum decreti solius signa- « tura etc. ». Hac igitur provisione obtenta, nulla videtur adesse legitima dubitandi ratio de natura canonicatus, quem Rm̃us dominus Lucchetti obtinuit, et de eiusdem iure standi in iudicio, qua verus et proprius canonicus. Ipse enim succedit directe et immediate in locum canonici participantis, siquidem petiit collationem a Dataria Apostolica, idest a legitimo collatore, et hanc legitima forma obtinuit. Obiicitur quidem quaedam phrasis, quae invenitur sive in litteris quibus praefati canonicatus collatio imploratur, sive in decreto collationis: orator enim petit beneficium *cuius fructus nulli sunt*, et tale beneficium ei conceditur. Quin imo in concessione haec clausula habetur: « Quatenus tamen dicti « canonicatus fructus nulli sint, ut praefertur, et non alias, alioquin prae-

« sens gratia praefato oratori minime suffragetur ». Ex quibus patronus Rev. Archipresbyteri conatur deducere dominum Antonium Lucchetti non esse canonicum participantem, sed tantum habere ius ad adventicia, utpote quia, ipse ait, beneficium, quod dominus Lucchetti obtinuit, declaratur sine fructibus, ideoque eum haud posse habere ius ad fructus forte adventuros percipiendos.

Ad hanc conclusionem devenit etiam sententia Curiae Soranae, nam in ipsa legitur: « Lucchetti D. Antonio ha nella sua bolla consacrata e « ripetuta la clausola che non debba avere frutti di rendita ». Attamen conclusioni sive Curiae Soranae, sive patroni Reverendi Archipresbyteri contradicit imprimis *stilus* Datariae Apostolicae. Sane iuxta praefatum *stilum*, quando per *simplicem signaturam* confertur beneficium, cui hic et nunc *nulli fructus sunt*, certum est non excludi fructus beneficii, qui in posterum acquiri aut recuperari possint, et quidem quin beneficiatus cogatur novam petitionem producere, aut Bullas obtinere. Secus foret dicendum, si beneficium conferatur cum fructibus actualiter iam exsistentibus: quo casu *simplex signatura*, qua beneficium confertur, nullam vim haberet. Iamvero dominus Lucchetti canonicatum obtinuit per signaturam Datariae Apostolicae tum cum reipsa, attentis praefatis eversivis legibus, nulli fructus beneficii exstabant. Nil igitur impedit quominus ipse hodie eos, si forte sint exstituri, percipere valeat. Concludendum est igitur Rmus dominus Lucchetti inter canonicos *participantes* esse recensendum, ideoque ius habere standi in iudicio.

Relate vero ad canonicos Antonium Proia et Seraphinum Cecchinelli, certum apparet eos minime esse participantes, sed tantum *honorarios*, etsi nonnulla habeant onera et officia, et nonnullos fructus adventicios percipiant.

Sane ambo in actibus nominationis honorarii explicite appellantur. In Bullae verba: « Te in veram, realem, actualem et personalem dicti « canonicatus *honorarii* possessionem nomine nostro admittat, ac recipi « faciat »: ita in Bulla pro domino Antonio Proia. Eadem vero verba habentur in Bulla pro Seraphino Cecchinelli. In his igitur Bullis non alius fit sermo, nisi de canonicatu *honorario*. Nemo vero non scit « nomine cano- « nicorum honorariorum venire, iuxta receptos mores, eos qui assumuntur « quidem in fratres, et ad honorem tantum, citra quodlibet ad vacantem « praebendam ius ». Cfr. Lombardi, *Inst. Iur. Can. Priv.*, vol. II, p. 399. Et Sebastianelli, citatis nonnullis resolutionibus S. C. Concilii, concludit: « Ex his patet canonicos honoris causa nuncupatos nil aliud consequi, « nisi usum vestium et stallum in choro, et in hoc distingui a canonicis « titularibus ac supranumerariis, quod nullam obtineant praebendam,

« nec ad eam habendam ullum ius consequantur ». Cfr. *Prael. Iur. Can.*, vol. III, p. 240, n. 240. Item Wernz, *Ius decret.*, tom. II, p. 2, p. 579, n. 776.

Quamvis vero hodie passim assumantur in canonicos *honorarios* clerici doctrina ac meritis insignes, qui non solum ecclesiae, in qua recepti sunt, nullimode inserviunt, sed etiam alibi habitualiter degunt; tamen dantur quoque canonici *honorarii,* qui et moventur in loco ubi exsistit ecclesia in qua fuerunt in fratres recepti, et qui ipsi ecclesiae inserviendi officium habent, iuxta pacta in eorum receptione ab episcopo statuta: id quod ex necessitate haud raro factum est et fieri solet, nam, ut animadvertit De Herdt, « cum canonici per praebendarum succes-« sionem ad paucitatem redacti fuerint, atque ex iis tum alii senio con-« fecti, tum alii infirmitate laborantes, tum alii legitime impediti, officio « divino assistere non valerent: episcopi per creationem canonicorum « honorariorum providere debuerunt, ut officium divinum, et praecipue « functiones pontificales decenter ac digne celebrare possent ». Cfr. *Praxis Capit.*, pag. 99, § 2, n. II. Item Santi: « Mutatis, ait, circumstantiis, et « praesertim ob diminutas praebendas canonicales, factum est ut ad « augendum divinum cultum, et ad decorandum episcopi senatum, in « multis Capitulis instituerentur canonici honorarii ». Cfr. *Prael. Iur. Can.*, l. III, tit. VIII, n. 14. Et haec quidem fuit praecipua ratio cur dñi Antonius Proia et Seraphinus Cecchinelli ad canonicatus honorem vocati fuerunt. Re quidem vera, in eorum Bullis nominationis haec leguntur: « Cum itaque propter praesentium egestatem temporum nihil « nos magis diligamus, quam decorem domus Dei, illumque omnibus, « quibus per Nos licet rationibus promovere studeamus, etc. ».

Neque obstat conceptui canonici *honorarii* quod nonnulla onera ipsi ab episcopo in actu nominationis imponantur. Hinc De Herdt, sup. cit., ait: « Canonici honorarii non tenentur ad assistentiam, neque ad « hebdomadam, nisi talis sit consuetudo, vel haec conditio in eorum « receptione imposita fuerit ». Cfr. l. c., p. 102, n. VI ubi etiam allegatur resol. S. C. C. anni 1747. Item non obstat conceptui canonici honorarii quominus assignentur huic aliquales proventus: hi enim proventus non statuuntur ad beneficium constituendum, sed potius grati animi aut compensationis causa. Quare nonnullis in locis, ex. gr. in Borussia, canonici honorarii percipiunt quamdam pensionem a gubernio. Cf. Santi, l. c., pag. 130. Itaque certum est canonicos honorarios non habere ius ad distributiones aliaque emolumenta; ad haec tamen admitti possunt, si in eorum receptione de hoc cautum fuerit. Cfr. De Herdt, l. c., cum Scarfantonio et Bouix ab ipso citatis; neque ideo canonicus honorarius cessat esse talis. Verum patronus Canonicorum appellantium

obiicit hos duos Canonicos honorarios succedere in locum duorum canonicorum, qui primitus honorarii, evaserunt postea participantes ex decreto episcopi Andreae Lucibello anni 1830, et hinc ratione primaevae institutionis retinere primaevum titulum ac iura. Sed respondetur necessarium esse antea demonstrare episcopum Sirolli in nominatione canonicorum Proia et Cecchinelli voluisse providere illis duobus canonicatibus ab episcopo Lucibello institutis: quod patronus Canonicorum neque probat, neque probare potest. E contrario, ex tenore Bullarum evidenter constat Episcopum eos nominasse modo explicito canonicos *honorarios,* et ad solam *adventiciorum* participationem admisisse. Neque obstat quod eius antecessor duos canonicos honorarios tunc exstantes ad participationem massae communis admiserit: quod enim effecit episcopus Lucibello, episcopus Sirolli eius successor facere non tenebatur iuxta *regulam XI in 6:* « Omnis res per quascumque causas nascitur, per easdem dissol-« vitur ». Stat ergo altera conclusio, scilicet dños Antonium Proia et Seraphinum Cecchinelli esse canonicos *honorarios* tantum, ideoque nullum ius eis competere standi in iudicio.

Tandem quod attinet ad dñum Lauretum Liberatore, quamvis prima fronte et ipse canonicus honorarius videatur, tamen contrarium satis superque evinci potest, seu etiam ipsum inter canonicos participantes esse recensendum. Sane Episcopus hac nominatione vult conferre beneficium vacans. En Bullae verba: « Cum in insigni collegiata et parochiali « ecclesia S. Stephani protomartyris canonicatum statutarium, qui per « obitum ultimi detentoris Rev. dñi Aemilii Grossi, qui die 23 dec. 1904 « diem clausit supremum, vacaverit et in praesens vacet, providere veli-« mus, etc. ». Ubi Episcopus non solum appellat hunc canonicatum statutarium, sed etiam loquitur de vero et reali beneficio. Praeterea Episcopus vult et mandat omnibus et singulis ut « Te (Liberatore) in « canonicum supradictae parochialis ecclesiae recipiant; tradant, ac de « redditibus universis faciant integre et plenarie responderi ». In Bullis nominationis duorum canonicorum honorariorum Episcopus loquitur tantum de redditibus *adventiciis,* non autem de universis. Insuper dum in praefatis Bullis cavetur censuris contra eos qui Episcopi voluntati forte obsistant: in praesenti Bulla Episcopus loquitur « de detentore ». En verba: « Et ita in veram, realem ac corporalem possessionem im-« mitti volumus, amoto exinde quolibet alio detentore, ac emisso « prius, etc. ». Agitur ergo hic de vero et proprio beneficio, quod alter detinere potuisset, non de mera dignitate et honore. Sed contra obiici potest: si Episcopus voluit conferre verum beneficium, cur nam non observavit leges collationis? Constat enim ex actis Episcopum contulisse

praedictum canonicatum plures post annos a morte dñi Aemilii Grossi. Concedi potest Episcopum non observasse leges collationis iuxta cap. 2, *De concess. Praeb.:* tamen, praetermisso quod Episcopus legitimam causam habere potuerit differendi collationem, error hodie sanatus fuit per regulam *triennalis possessionis* iuxta Regulam Cancell. 36ᵃᵐ. Neque praeterea obiici potest quod antecessor Dñi Liberatore fuerit canonicus *honorarius,* ideoque etiam dñum Liberatore ut canonicus honorarius habendus sit: siquidem contradicit aperte actus authenticus, seu Bulla collationis, ubi explicite sermo est non de canonicatu honorario, sed de *statutario.* Insuper obstat tenor Bullae, prout superius dictum est. Liquet igitur dñum Lauretum Liberatore canonicatum obtinuisse non honorarium, sed *statutarium,* ideo massae communis participantem esse, ac ius habere agendi iudicio.

Quaestione praeiudiciali absoluta, nunc peragendum foret de *causae merito,* seu respondendum esset dubiis propositis. At RR. PP. DD. animadverterunt quominus detur solutio priori dubio obstare voluntatem supremi legislatoris. Voluit enim Summus Pontifex ut hae causae, quae frequentissime occurrunt ob promulgationem legum civilium eversivarum, iuxta peculiares normas resolverentur, et ad hoc speciales facultates dedit S. Congregationi Concilii: quae Congregatio edidit hac de ratione speciale decretum, missum ad omnes episcopos. In hoc decreto, quod incipit *Ad dirimendas,* sub art. V haec leguntur: « An et quomodo « qui post praetensam suppressionem Capitulo collegiatae vel clero « receptitiae per litteras episcopales cooptentur, participare debeant de « reditibus, qui vitalitiae pensionis titulo singulis praeexsistentibus Capi- « tularibus vel participantibus a fisco persolverentur »: et responsio est: « Generaliter loquendo, *negative:* sed inspiciendos casus particulares ». Item ad art. seq. « An et quomodo parochus de Capituli vel cleri gremio, « qui bona massae communis accepit a fisco sub titulo congruae paro- « chialis teneatur eadem bona in massam iterum immittere », ita respondetur: « Generatim loquendo, *affirmative;* in practica tamen exsecutione « curet episcopus rem componere: secus recurrat ad S. Congregatio- « nem ». Ex quibus responsionibus satis ostenditur non solum nullam dari certam regulam ad talium quaestionum solutionem, sed e contrario monemur ut casus particulares inspiciantur, et pro eorum solutione recurratur ad S. Congregationem Concilii. Quae autem sint criteria huius sacri Ordinis ad dirimendas in singularibus casibus has quaestiones, nos prorsus ignoramus, et hinc praesens causa pro prioris dubii solutione, ad praefatam S. Congregationem ex integro remittenda est.

Ad alterum dubium quod attinet, res in comperto est favore Dñi archipresbyteri Bernardi Fraioli, seu ad ipsum spectare administrationem subsidii, quod ipse accipit a gubernio pro cultus expensis, utpote quia a S. Congregatione Concilii facultatem obtinuit ea bona administrandi. En verba: « Sacra Congregatio Concilii Tridentini interpres, auctoritate « Ssmi Dñi nostri Pii Papae X, attenta attestatione episcopi Sorani, beni- « gne tribuit eidem facultates iuxta petita, hodiernis perdurantibus adiun- « ctis ». Episcopus vero dictam facultatem concessit his verbis: « Attentis « facultatibus Nobis benigne concessis, orator gaudeat impetratis, perdu- « rantibus ut supra. Datum Sorae in episcopali Curia, die 5 iulii 1907 ».

Hisce igitur in *iure* et in *facto* sedulo perpensis Christi nomine invocato, pro tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, Nos infrascripti Auditores de turno propositis dubiis respondemus:

Ad quaestionem praeiudicialem, proposito dubio: « *An Canonici appellantes Franciscus Rea, Antonius Proia, Seraphinus Cecchinelli, Antonius Lucchetti, Lauretus Liberatore sint massae communis participantes*, praetermisso canonico Rea nuper defuncto, respondemus: *Affirmative* quoad Antonium Lucchetti, et Lauretum Liberatore: *Negative* vero ad Antonium Proia et Seraphinum Cecchinelli. Ad 1um dubium respondemus hoc ex integro a sacra Congregatione Concilii esse resolvendum; ad 2um respondemus *affirmative favore parochi*, seu *ad ipsum spectare exclusive administrationem subsidii, quod a gubernio pro expensis cultus praestatur*. Ita dicimus, declaramus, et sententiamus, decernentes expensas iudiciales esse inter partes compensandas.

Ita pronuntiamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium ad quos spectat, ut exsecutioni mandent hanc nostram definitivam sententiam et adversus reluctantes procedant ad normam sacrorum Canonum et praesertim cap. 3, sess. XXV, *De Reform.*, Conc. Trid. iis adhibitis exsecutivis et coërcitivis mediis quae magis efficacia et opportuna, pro rerum adiunctis, exstitura sint.

Romae, in sede Tribunalis S. R. Rotae, die 19 februarii 1913.

Fridericus Cattani.
Antonius Perathoner.
Iosephus Alberti, *Ponens*.

Sac. Tancredes Tani, *Notarius*.

II.

BONAËREN.

PRIVATIONIS.

Pio Papa X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis suae anno decimo, die 8 februarii 1913, RR. PP. DD. Franciscus Heiner, Ponens, *Ioannes Prior et Aloisius Sincero, Auditores de turno in causa* Bonaëren. – Privationis, *inter actorem sac.* Hectorem Dito, *repraesentatum per legitimum procuratorem Christophorum Astorri, advocatum, adversus Revmum* Capitulum Bonaërense, *repraesentatum per legitimum procuratorem sac. Nazarenum Patrizi, advocatum, sequentem tulerunt definitivam sententiam.*

Sacerdos Hector Dito, ex Cassanensi dioecesi, qui a S. Congregatione Concilii licentiam absentiae a sua dioecesi ad quinquennium obtinuerat, anno 1909 secunda vice receptus est inter capellanos chorales seu mansionarios ecclesiae cathedralis Bonaërensis (Buenos-Ayres), quorum munus est, capitulares adiuvandi, cum horae canonicae et Missa conventualis celebrantur. Quia vero capellani chorales, Missam diebus dominicis et festivis celebrantes in aliis ecclesiis vel religiosis institutis ad maiorem eleemosynam recuperandam, suo officio satisfacere, uti oportet, non poterant, Capitulum huic abusui remedium volens afferre, unanimiter statuit, ut in posterum haud amplius nominarentur pro munere capellani choralis nisi illi sacerdotes qui se obligarent ad Missam diebus dominicis et festivis in ecclesia cathedrali celebrandam, et ut actualibus capellanis optio daretur vel celebrandi Missam in ecclesia cathedrali, congrua statuta eleemosyna, vel suo muneri capellani choralis renuntiandi. Sacerdos Dito, qui simul erat capellanus collegii et ecclesiae Immaculatae, petiit et obtinuit a Capitulo tempus congruum ad deliberandum. Quum vero iste sacerdos, non obstante iterata interpellatione Capituli, utrumque munus perrexerit, Capitulum tandem declaravit, eum de facto et de iure muneri suo capellani choralis renuntiasse, quia ex libera sua voluntate maluerit remanere capellanus collegii et ecclesiae Immaculatae. Sed ab hac decisione seu declaratione Capituli sac. Dito ad S. Sedem recurrebat petens, ut in beneficium capellaniae in ecclesia cathedrali Bonaërensi restitueretur. Commissione Ssmi haec causa decidenda commissa est H. S. C. in prima instantia. Decursu tamen processus apparuit, in casu non agi de vero beneficio ecclesiastico, ideoque petitionem actoris, qui de privatione beneficii con-

questus est, laborasse forte vitio quod dicitur obreptitium. Quare iam ante prolationem sententiae ad cautelam sanatio Commissionis pontificiae petita et obtenta est. Causa ipsa decernenda est sub dubio concordato: *An constet de illegitima remotione sacerdotis Dito ab Officio capellani choralis in casu.*

Praeprimis adnotandum est, in casu non agi de remotione, sed de *alternativa* seu *optione* data et imposita omnibus actualibus mansionariis inter capellaniam choralem cum onere celebrandi Missam diebus dominicis et festis, habito stipendio, et capellaniam aliam, qua extra ecclesiam cathedralem gaudebant. Quare verum et proprium punctum quaestionis est *in impositione novi oneris,* numque id legitime a Capitulo cathedrali fuerit factum, non vero *in remotione ab officio.* Verum quamvis RR. DD. Auditores causam velint expendere sub respectu *remotionis,* negandum tamen omnino est, constare de huius illegitimitate in casu.

Quoad factum, haec praemittenda sunt: Capellanias chorales, de quibus controvertitur, *ex fundatione* vere quidem esse beneficia. In Bulla erectionis enim ecclesiae metropolitanae Bonaërensis de die 5 martii 1863 inter alia habetur haec definitio: « Capitulum huius « novae metropolitanae ecclesiae de Buenos-Aires uti antea constabat « ex quinque dignitatibus, quattuor canonicis et mansionariis... Volumus « autem omnes dignitates, canonicos et mansionarios huius Capituli « metropolitani, qui actu exsistunt, retinere possessionem eorumdem « beneficiorum... ». De numero autem mansionariorum in hac Bulla nihil determinatum erat. Id enim factum est nonnisi anno 1867 a primo archiepiscopo, illustrissimo Mariano Iosepho de Escalada, qui in suo decreto exsecutionis Bullae erectionis statuit: « Erigimus decem man- « sionarios seu capellanos chori, qui erunt beneficia ecclesiastica colla- « tiva, sicut antea fuerat statutum, qui tenentur quotidie assistere choro « mane et vespere... Dignitates, canonici, mansionarii, et alia officia sic « erecta, fruentur redditibus eis assignatis in Lege expensarum gubernii « civilis (vulgo, *Bilancio preventivo*), qui habebuntur ut reditus eccle- « siastici ». Dotatio tamen horum decem capellanorum, quae constituebatur exsigua summa extracta a quantitate in lege expensarum Reipublicae assignata servitio capellaniarum archidioeceseos, duravit tantum usque ad annum 1894. Hoc enim anno in ipsa lege expensarum Reipublicae addita est quidem summa pro capellanis chori, aucta postea a Capitulo, sed nonnisi pro *duobus* capellanis chori. Ita factum est, ut ab illo anno alii octo capellani nec de iure nec de facto reputati sint *beneficiati,* sed solum meri *officiales* seu *inservientes.* Et de facto *duo* tantum

ex decem capellanis nunc exsistentibus acceperunt canonicam collationem e manibus Praelati, qui eis tale beneficium contulit tamquam titulum ordinationis. Ad hoc praeteriri nequit explicatio illa a Capitulo exhibita, ab archiepiscopo uti vera declarata nec impugnata ab actore, quae sic sonat: « Oportet prae oculis habere, quod apud nos beneficium eccle-« siasticum collativum reputari solet necessario titulus ordinationis. « Afferri possent innumera documenta publica in hunc sensum redacta. « Ceterum indubium est, nullum dari casum, in quo capellaniae cho-« rales huius metropolitanae ecclesiae cathedralis, quae ab archiepiscopo « Bullae erectionis ecclesiae exsecutore declaratae sunt beneficia eccle-« siastica collativa, canonice collatae sint a Praelato sacerdotibus iam « ordinatis (et a fortiori sacerdotibus adventitiis), toties datae sunt « absque interventu Praelati, nec tamquam ecclesiasticum beneficium, « sed ut simplex officium precarium et ad nutum ». Sacerdotem Dito non esse unum ex illis duobus capellanis beneficiatis est factum indubitatum, sed numeratur inter alios octo, quorum nemo accepit collationem canonicam, immo neque ullam scripto datam nominationem.

In iure igitur constat, sacerdotem Dito non fuisse verum et proprium beneficiatum, quod sponte sequitur ex eo, quod, uti in praemissis demonstratum est, capellania ab eo possessa non fuerit beneficium in sensu iuris canonici. Agitur proinde de mero officio quod sacerdoti Dito a Capitulo ad tempus indefinitum collatum est. Argumentum firmissimum pro hac decisione hoc est, mansionarios istos octo, in quos sac. Dito, non provideri de beneficio seu officio per canonicam collationem, quod est conditio essentialis iuxta regulam iuris 1 in 6°. Porro idem confirmatur tum ex eo quod Capitulum pollet facultate eosdem admittendi provisorie et ad experimentum per mensem (Const. Cap. approb. 16 Iun. 1902, art. 90), tum ex eo quod recurrens sacerdos ipse, ad tempus tantum facultatem habebat commorandi in dioecesi Bonaëren. Idem tandem probat iam supra memorata observantia univoca ab initio erectionis ecclesiae metropolitanae Bonaëren., uti testatur Ordinarius suo chirographo relationi Capituli apposito. Observantia autem univoca et pacifica, ut docet De Luca (*De benef.*, disc. 1, n. 18, 39; disc. 19, n. 11; disc. 27, n. 17), secure interpretatur Indulta et Constitutiones apostolicas.

Nec revelat id quod opposuit patronus sacerdotis Dito: haec beneficia, quae ex Bulla erectionis collativa erant, fieri non potuisse amovibilia, seu manualia per Constitutiones capitulares, quae vim et auctoritatem ab ipsa Bulla fundationis desumunt, et quam per consequens abrogare non possunt. Nam quamvis beneficia saecularia praesumantur esse perpetua, quia perpetuitas est qualitas propria beneficii saecularis

iuxta I. *de Const.*, in 6°, tamen nihil obstat quominus etiam saecularia quaedam beneficia ad nutum revocabilia instituantur, immo per speciale statutum seu consuetudinem ad tempus etiam concedantur, uti docent canonistae cum Garc. p. l., n. 71, 72, 73. Item non valet argumentatio, quam patronus sacerdotis Dito desumit ex nomine beneficii ecclesiastici his mansionariatibus tributo. Notum est enim in iure beneficia quoque manualia, etsi non sint beneficia proprie dicta, in quibusdam tamen casibus sub nomine beneficii venire, uti docet Pichler cum aliis canonistis. Pari modo minime cogens est obiecto eius, conciliari non posse perpetuitatem beneficio essentialem cum amovibilitate ad nutum. Perpetuitas enim quae beneficio essentialis omnino est, illa est, quam obiectivam vocant doctores; perpetuitas vero subiectiva, seu ratione beneficiatorum, essentialis est in beneficiis proprie dictis seu titularibus, non autem in beneficiis manualibus, quae tamen et ipsa sub nomine beneficii veniunt. Neque efficacius est argumentum ductum a pacifica possessione per tres annos protracta in beneficio a sacerdote Dito obtento. Haec regula 36 Cancellariae apostolicae de possessione triennali non potest invocari in casu, quia in illa regula agitur de beneficio titulari, nec haec possessio certe non potest mutare naturam beneficii de manuali in titulare.

Ex dictis vero corruit illud quoque argumentum, quod a collatione mansionariatuum ut tituli Ordinationis desumitur. Haec beneficia esse debere perpetua plane concedendum est. Verum argumentum ipsum concludit a contrario, ceteros mansionariatus perpetua beneficia non esse. Ad eamdem conclusionem RR. PP. DD. Auditores deveniunt, si controversia sub alio respectu consideretur, nempe sub adspectu *novi oneris* seu *novae obligationis impositae* beneficio contra iuris dispositiones, quae sub canone continentur: « Ut ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur » (Decret. Greg. IX, l. III, tit. 12). Nam beneficium, de quo quaeritur, non est beneficium vere et proprie, seu beneficium titulare, sed beneficium improprie dictum seu manuale, quare tale beneficium obtinentes sunt amovibiles ad nutum et removeri possunt iuxta doctrinam communem auctorum, si habeatur causa iusta et proportionata, et simul absit malitia vel odium et famae amoti consulatur. Ex hoc quaestio unica quae manet dirimenda haec est: An adfuit in casu iusta et proportionata causa ad sacerdotem Dito ab officio capellani choralis removendum? Sed et ad hanc quaestionem affirmative est respondendum.

Nulla potest esse quaestio de malitia vel odio Capituli adversus actorem, vel de amissione famae ipsius ob remotionem peractam. Regu-

lam generalem Capitulum applicavit aeque omnibus capellanis choralibus officium sine beneficio gaudentibus. Iamvero regula illa praeferendi pro munere mansionarii sacerdotes qui sese obligarunt ad Sacrum celebrandum in ecclesia cathedrali diebus dominicis et festivis, in se inspecta, iusta est, et praevalet etiam in aliis ecclesiis, ubi semper capellani illi praeferebantur pro servitio diurno, qui in diebus dominicis et festivis servitium in iisdem ecclesiis praestare poterant. Munus erat Capitulo curare adimpletionem onerum a mansionariis assumptorum, inter quae illud assistendi choro quotidie. Scribit vero Capitulum: « Ex « tali cumulatione onerum eveniebat, ut illi mansionarii abessent e « choro praecise illis diebus in quibus quam maxime eorum praesentia « opus erat. Unus ex finibus quos sibi proposuit in optione disiunctiva « imponenda erat: ut securius provideret hisce diebus assistentiae capel- « lanorum choralium ». Incompatibilitas utriusque officii verosimilis est, et posita attestatione Capituli et Ordinarii, praesumenda est donec contrarium probetur. Actor contrarium probare non conatur. Ipsi tamen incumbit onus probandi non adfuisse causam iustam (Pignatelli, consult. 143, n. 34, 35, tom. 9). Celebratio Missae in ecclesia cathedrali diebus dominicis et festivis erat quidem novum onus sed novo oneri respondebat stipendium congruum. Fortasse sacerdoti Dito hoc stipendium visum est insufficiens pro novo onere, sed tunc potuisset instare penes Capitulum ut augeretur. Ceterum Capitulum etiam curare debebat, ut sufficiens numerus Missarum celebraretur in ecclesia cathedrali diebus dominicis et festivis, ipsique visum est, haud alio meliori modo, habita praesertim ratione prudentis et oeconomicae administrationis, huic necessitati provideri posse, quam per impositionem huius oneris mansionariis, qui quotidie choro interesse debebant.

Ad ultimum patronus sacerdotis Dito argumentatur quoque ex contractibus synallogmaticis. Verum ut supra demonstratum est, dato et non concesso quod agatur de vero contractu qui naturam pactionis mere privatae induat, iste contractus ad nutum Capituli absque ulla causae et iuris observantia rescindibilis erat. Optio igitur concessa resolvitur quoad substantiam ad resolutionem contractus, novamque pactionem novis cum conditionibus; quare omnia legitima prorsus sunt.

Hisce igitur omnibus tum in facto tum in iure consideratis in proposito dubio: *An constet de illegitima remotione sacerdotis Dito ab officio capellani choralis in casu;* Nos infrascripti Auditores de Turno, Christi nomine invocato, pro tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, decernimus, declaramus et sententiamus: *Negative,* seu *sacerdotem Dito non illegitime remotum fuisse a suo officio,* statuentes

praeterea, sacerdotem Dito damnandum esse in omnibus expensis et honorariis advocati adversae partis, quia eius actio nullo fundamento nitebatur, proindeque temeraria fuit.

Ita pronunciamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium ad quos spectat, ut exsecutioni mandent hanc nostram definitivam sententiam, et adversus reluctantes procedant ad normam ss. canonum, et praesertim cap. 3, sess. XXV, *de reform.*, Concilii Tridentini, iis adhibitis exsecutivis et coërcitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis extitura sunt.

Romae, in sede S. Tribunalis, die 8 februarii 1913.

Franciscus Heiner, *Ponens.*
Ioannes Prior.
Aloisius Sincero.

T. Tani, *Notarius.*

SIGNATURA APOSTOLICA

PISCIEN.

RESTITUTIONIS IN INTEGRUM ET IURIUM.

Inter r. d. Eugenium Barontini, *parochum ecclesiae S. Marci Plebis ad Nebulam, actorem, repraesentatum per legitimum procuratorem Angelum D'Alessandri, advocatum; et r. d.* Ioannem Paponi, *praepositum ecclesiae S. Petri de Montecatino, conventum.*

In Etruria prope oppidum Montiscatini, hodie balneorum fama celeberrimi, et Montis Summani, secus fluvium Nebulae, a priscis temporibus exstat ecclesia, antehac S. Petro Apostolo dicata. Prima enim huius mentio occurrit in quodam iudicato Ultiani Notarii, cuius textum refert L. A. Muratori, a. 716, in quo appellatur « Basilica S. Petri, locus « " ubi dicitur Neure „, cuius presbyter Vitalianus in quadam contro- « versia de finibus regundis inter episcopum Lucanum et Pistoriensem, « iuramento testatur " quod ipsae ecclesiae S. Andreae cum baptisterio « suo, et sancti Hierusalem, a tempore Romanorum usque et modo, « semper *sub iure ecclesiae S. Petri* fuerunt, quamobrem eae adiudicatae « sunt episcopo Lucano „ ».

Prope hanc perantiquam ecclesiam, in finitimo colle extollitur oppidum Montiscatini, quod anno 1017 videtur fuisse simplex *villa,* sed temporis progressione coepit augeri; muris deinde, vallo et castris circumseptum, maiorem in dies existimationem acquisivit. Ex hac propinquitate factum videtur, ecclesiam S. Petri ad Nebulam, vulgo appellari promiscue coepisse *de Montecatino;* atque etiam in aliquot documentis, quae *officialia* dici possent, nomen eidem adscitum proximi oppidi. Sic, anno 1368: « Plebs S. Petri ad Nebulam, *dicta* de Montecatino », et « Plebs S. Petri ad Nebulam, *alias* de Montecatino ». Etsi vero tunc, nempe anno 1368, eo in oppido alia iam exstaret ecclesia S. Michaëli archangelo dicata, in qua residere aliquando consuevisset plebanus ecclesiae ad Nebulam; nihilominus nomen *Plebis* S. Petri *ad Nebulam* proculdubio semper ad eamdem ecclesiam hodie *S. Marco al Nievole* referebatur atque spectabat, ita ut haec alterius *paroecia matrix* recognosceretur. Ex documentis enim satis liquet, usque ad annum fortassis 1017, unicam et veram *plebeianam ecclesiam,* scilicet paroeciam matricem, in toto territorio subiecto hodiedum parochis contendentibus exstitisse ecclesiam illam S. Petri *a Nebula* nuncupatam, propter suum in valle et fluvio Nebulae situm.

Verumtamen processu temporis res in alium statum ita apparent immutatae, ut facile colligi possit, paroecialem administrationem ecclesiae matricis S. Petri Apostoli ad Nebulae flumen, ad ecclesiam intra Montemcatinum transiisse, atque rectorem antiquissimae ecclesiae paroecialis et matricis S. Petri Apostoli ad Nebulam, probabilius non proprio marte, sed circumstantiarum et temporum necessitate adstrictum, proprioque Ordinario sanciente, vel saltem non refragante, eamdem suam paroeciam in Montiscatini ecclesia fixisse.

Inde ecclesiae Montiscatini parochialis matricitate praeditae honor cum redditibus accessit; pristina porro ecclesia S. Petri ad Nebulam, capite diminuta et filialis effecta, cum honore parochialitatis proventus quoque amisit.

Cui quidem miserae ecclesiae conditioni Ordinaria auctoritas consulere cupiens atque loci necessitatibus, anno 1782 episcopus Pisciensis, tunc temporis Franciscus Vincenti, decretum edidit, cuius vi humilis ac pauper ecclesia ad Nebulam, tunc a S. Marco nuncupata, quae filialis, subdita ecclesiae paroeciali Montiscatini cum quadam per *plebanum amovibilem* animarum cura exercenda remanserat, revera ad dignitatem ac naturam ecclesiae paroecialis redintegrata atque erecta fuit. Clare enim in decreto edicit Episcopus: « Tenore praesentium (nempe decreti « dispositionibus) et omni alio meliori modo et forma nobis de iure et

« praesertim a sacrosancto Concilio Tridentino tributis, decernimus et « declaramus, totam spiritualem administrationem animarum ecclesiae « parochialis S. Marci evangelistae Plebis Nebulae instaurandam fore, et « esse ad meliorem formam noviter reducendam. Ideoque unum presbyte- « rum seu parochum in ea creandum, qui sit deinceps *inamovibilis* et « perpetuus... et cui plenum totius parochialis ecclesiae ac populi regi- « men demandatum sit... ipsique iura omnia... concedimus, etc. ».

Haec cum iam centum et viginti quinque ab annis ita constituta essent, anno 1907 parochus ecclesiae S. Marci ad Nebulam, Eugenius Barontini, ad S. Concilii Congregationem pro vindicandis quibusdam, prouti ipse aiebat, iuribus suis paroeciae S. Petri oppidi Montiscatini illegitime attributis, actionem promovit. Haec scilicet petebat:

1. Ut S. Congregatio Concilii decretum r. p. d. Francisci Vincenti, episcopi Pisciensis, irritum atque inane esse decerneret, saltem quatenus iura privilegiaque suae ecclesiae everteret.

2. Ut sua ecclesia S. Marco Evangelistae dicata, suum antiquum nomen S. Petri reciperet.

3. Ut bona omnia patrimonialia ad ecclesiam Montiscatini pertinentia, relicta tantummodo convenienti congrua, ad suam ecclesiam (a Neure) una cum iure matricitatis et iurispatronatus reverterentur.

Propositum igitur est apud S. Concilii Congregationem dubium: « An et quomodo petitiones parochi S. Marci seu S. Petri Plebis Nebulae « admittendae vel reiiciendae sint in casu? »; atque EE. PP. in plenariis comitiis diei 14 maii 1910 responderunt: « Negative ad primam partem; « affirmative ad secundam: et amplius ».

At vero pars succumbens, actor Eugenius Barontini, parochus S. Marci ad Nebulam, huiusmodi sententiae non acquievit; nonnullisque aliis historicis documentis requisitis, supplicavit Ssmo, ut pontificiam Commissionem ei concederet, per quam causa apud supremum hoc Signaturae Apostolicae Tribunal iterum agi posset.

Quam cum obtinuisset, causa haec Piscien. Restitutionis in integrum et Iurium funditus pertractata est in Supremi Tribunalis plenaria sessione habita in aedibus Vaticanis die 1 curr. mens. martii 1913, relatore Emo P. D. Petro Card. Gasparri; propositisque dubiis partim ex officio, partim inter actorem et conventum concordatis, scilicet:

1. *An sit locus restitutioni in integrum in casu?*

2. *Quaenam utriusque actualis paroeciae, scilicet Ss. Petri et Marci Plebis ad Nebulam, vel S. Petri de Montecatino fuerit antiqua paroecia S. Petri a Neure, seu ad Nebulam, alias dicta de Montecatino, et alterius matrix nativa?*

3. *An et quomodo Decretum episcopi Vincenti anni 1782 sustineatur in casu?*

4. *Quomodo consulendum sit iuribus et necessitatibus paroeciae Ss. Petri et Marci in casu?*

responsum ab Emis Iudicibus fuit:

Ad 1. *Negative.*

Ad 2 et 3. *Provisum in 1°.*

Ad 4. *Scribatur Episcopo Piscien. ad mentem.*

Mens est, ut si penes Curiam episcopalem de insufficientia proventuum paroeciae S. Marci ad Nebulam rite constiterit, agat episcopus prouti de iure de remediis opportunis providendis, sive sua usus ordinaria iurisdictione, sive, si opus fuerit, facultatibus expetitis a competenti sacra Congregatione.

De expensis autem iudicialibus supremum idem Tribunal decrevit eas inter partes esse compensandas.

Atque ita editum est, pronunciatum, decretum, declaratum ac definitive iudicatum; mandatumque ut haec definitiva sententia publici iuris fieret atque ab omnibus ad quos spectet, exsecutioni mandaretur, non solum, etc., sed et omni, etc.

Datum Romae ex aedibus S. Tribunalis die decima quarta mensis martii 1913.

Nicolaus Marini, *a Secretis.*

L. ✠ S.

Iosephus adv. Fornari, *S. T. A.*

SECRETARIA STATUS

EPISTOLA.

AD R. D. CANONICUM B. GAUDEAU, EPHEMERIDIS « LA FOI CATHOLIQUE » MODERATOREM, QUI BEATISSIMO PATRI INTEGRAM EIUSDEM EPHEMERIDIS COLLECTIONEM, DECEM CONTENTAM VOLUMINIBUS, TAMQUAM FILIALE DEVOTIONIS OBSEQUIUM REVERENTER EXHIBUIT.

Monsieur le Chanoine,

Le Saint-Père le Pape Pie X m'a chargé de vous exprimer sa particulière satisfaction pour l'hommage des dix volumes qui forment la collection de votre très méritant périodique « La Foi catholique ».

Sa Sainteté s'est rendu compte que cet imposant travail renferme un fidèle commentaire des actes doctrinaux du Siège Apostolique pendant les six années écoulées depuis la création de votre Revue. Le Saint-Père vous adresse de particulières félicitations pour votre ardeur à établir la vérité et à démasquer l'erreur sous toutes ses formes, pour votre glose lumineuse de la Lettre sur le « Sillon », pour votre persévérance à revendiquer les principes immuables du droit naturel, à base rationnelle et religieuse, principes trop effacés dans beaucoup d'esprits, nécessaires pourtant dans la lutte contre les désastreuses maximes du socialisme, du collectivisme et d'un syndacalisme négateur de la religion et destructeur des droits de l'individu, de la famille, de tout l'ordre de la justice et de la charité.

Votre science perspicace montre avec raison l'origine de ces erreurs dans l'agnosticisme d'une fausse philosophie qui nie la valeur de la raison humaine et lui dénie le pouvoir de connaître un Dieu personnel et créateur. C'est en prouvant avec évidence qu'une philosophie anti-intellectuelle est irrémédiablement anticatholique, parce qu'elle sape par la base les fondements de la Foi, que vous démontrez victorieusement, pour qui cherche sincèrement le vrai, la nécessité de s'attacher d'une manière inébranlable à la philosophie traditionnelle et scolastique.

En vous félicitant et en vous remerciant de la fermeté et de la clairvoyance avec lesquelles vous combattez pour la cause de la Foi catholique, le Saint-Père demande au Seigneur de soutenir vos efforts et votre courage, afin que votre Revue non seulement se maintienne dans la fécondité des six premières années, mais qu'elle se développe encore et qu'elle se répande le plus possible à travers le monde, notamment dans le jeune clergé.

Il a été très agréable à Sa Sainteté d'apprendre en même temps les progrès et les fruits de l' « Union spirituelle sacerdotale *pro Fide* », dont les associés s'engagent spécialement à la conservation et à l'intégrité de la Foi en eux-mêmes et dans les autres, et Elle fait des vœux pour que cette Ligue recrute des adhérents de plus en plus nombreux.

Au fondateur de la Revue Catholique et de l'Union *pro Fide,* aux collaborateurs de la Revue, aux membres de l'Union, le Saint-Père accorde de cœur la bénédiction apostolique.

Veuillez agréer, Monsieur le Chanoine, avec toute ma gratitude pour les volumes que vouz m'avez offerts, l'expression de mes félicitations et de mes sentiments bien dévoués en Notre Seigneur.

Le 11 mars 1913.

R. Card. Merry del Val.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

SEGRETERIA DI STATO.

NOMINE.

Con Biglietto della Segreteria di Stato il Santo Padre si è degnato di nominare:

15 marzo 1913. — Il Sig. comm. maggiore Giovanni Battista Di Pietro, *Comandante della guardia Palatina d'onore.*

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di nominare:

Prelati Domestici di S. S.:

12 marzo 1913. — Mons. Simone Valò, canonico dell'archid. di Strigonia.
— Mons. Alessandro Gaibl, canonico della stessa archidiocesi.
14 marzo. — Mons. Giuseppe Kuchynka, decano della Collegiata di Vyšehrad, nell'archidiocesi di Praga.

Con Biglietti della Segreteria di Stato, il Santo Padre si è degnato di nominare:

Camerieri Segreti soprannumerari di S. S.:

12 marzo 1913. — Mons. Emanuele Lanzerini, dell'archidiocesi di Bologna.
17 marzo. — Mons. Giovanni Waechter, dell'archidiocesi di Friburgo (G.).
— Mons. Francesco Massironi, dell'archidiocesi di Milano.
22 marzo. — Mons. Giorgio Hemmerich, della diocesi di Würzburg.

Camerieri d'onore in abito paonazzo di S. S.:

27 gennaio 1913. — Mons. Antonio Li Destri, della diocesi di Caltagirone.
12 marzo. — Mons. Giovanni Wirtz, dell'archidiocesi di Colonia.
— Mons. Giulio Mueller, della diocesi di Münster.

Cappellani d'onore extra Urbem *di S. S.:*

10 marzo 1913. — Mons. Luigi Palua, dell'archidiocesi di Vienna.
13 marzo. — Mons. Pio Fiore, dell'archidiocesi di Gaeta.

Cameriere Segreto di Spada e Cappa soprannumerario di S. S.:

27 febbraio 1913. — Il Sig. conte Sisto Ruffo de Bonneval de la Fare, dell'archidiocesi di Malines.

Cameriere d'onore di Spada e Cappa soprannumerario di S. S.:

24 marzo 1913. — Il Sig. Lucio Suttor, dell'archidiocesi di Parigi.

ONORIFICENZE.

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

La Gran Croce dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile.

13 marzo 1913. — Al Sig. don Francesco dei marchesi Serlupi, cavallerizzo maggiore di S. S.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

12 marzo 1913. — Al Sig. Pietro Brac de la Perrière, dell'archidiocesi di Lione.

— Al Sig. Luigi Gindre, della stessa archidiocesi.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

18 febbraio 1913. — Al Sig. Giovanni Cassio, domiciliato a Roma.

NECROLOGIO.

22 marzo 1913. — L'Emo signor cardinale Pietro Respighi, Vicario generale di Sua Santità.

23 marzo. — Mons. Giuseppe Pozuelo y Herrero, vescovo di Cordova.

Opera et opuscula quae veneunt Romae apud **Administrationem Commentarii Officialis "Acta Apostolicae Sedis"**. *(Tipografia Poliglotta Vaticana, Roma).*

S. R. ROTAE DECISIONES seu SENTENTIAE

quae iuxta Legem Propriam et Constit. "Sapienti consilio" Pii PP. X prodierunt anno 1909, cura eiusdem S. Tribunalis editae, cum praefatione a Rmo Lega Decano exarata de veterum decisionum natura et origine earumque collectionibus. - VOLUMEN I. - In 8° grande carta a mano, pagg. LIV-186. PRETIUM L. **6.—**

Formula iurisiurandi in MOTU PROPRIO « *Sacrorum Antistitum* » a Summo Pontifice Pio X, et **Professio orthodoxae Fidei** iuxta formam a Summis Pontificibus Pio IV et Pio IX praescriptae. (Dieci copie Cent. **30.** - Cinquanta copie L. **1,50** - Cento copie L. **2,80**). — Extra Italiam Decem exemplaria L. **0,40**. - Quinquaginta exemplaria L. **2.—** - Centum exemplaria L. **4.—**

Acta PII X P. M., Vol. I, (1903-1904), pp. 464, in carta a mano L. **10.—**
— Vol. II (1905), pp. 276 L. **7.—**
— Vol. III (1906), pp. 334 L. **7.—**

Regulae servandae in iudiciis apud S. Romanae Rotae tribunal approbatae et confirmatae a PIO PAPA X. - In 8°, pp. 74. — PRETIUM: Pro Italia L. **0,60**. — Extra Italiam L. **0,75.**

De amotione administrativa ab officio et beneficio curato. — Decretum S. Congregationis Consistorialis (Ex *Actis Apostolicae Sedis*). - In 8°, pp. 16. — PRETIUM: Pro Italia L. **0,30** — Extra Italiam L. **0,40.**

Regulae servandae in iudiciis apud Supremum Signaturae Apostolicae tribunal. - In 8°. — PRETIUM: Pro Italia L. **0,60** — Extra Italiam L. **0,75.**

Acta et Decreta Concilii Plenarii Americae Latinae, in Urbe celebrati anno Domini MDCCCXCIX-MDCCCC, 2 voll. in 8° L. **10.—**
VOL. I. *Acta*, pp. CXX-462. - II. Appendix, pp. 784.

Appendix ad Concilium Plenarium Americae Latinae. In 8° pp. 784 L. **6.—**

De Romana Curia. Constitutio Apost. S. D. N. Pii Papae X, P. M. 1908, p. 72 in 8° L. **0,50.**

De Romana Curia, in 8°, pp. 164 L. **1,50.**
I. Constitutio Apostolica *Sapienti Consilio*. - II. Lex propria Sacrae Romanae Rotae et Signaturae Apostolicae. - III. Ordo servandus in Sacris Congregationibus, Tribunalibus et Officiis Romanae Curiae. - IV. Constitutio Apostolica *Promulgandi*. - Accedit: Index alphabeticus rerum notabilium.

Dottrine (Le) Moderniste. Lettera Enciclica della Santità di N. S. Papa Pio X a tutti i Vescovi dell'orbe cattolico, in 8° pp. 58 L. **0,40.**

Doctrines (Les) Modernistes. Lettre Encyclique de N. St Père Pie X à tous les Evêques des l'univers catholique. 1907, in 8°, pp. 66 L. **0,50.**

Pii PP. X. MOTU PROPRIO « *Sacrorum Antistitum* » quo quaedam statuuntur leges ad modernismi periculum propulsandum. - In 8°, pp. 28. — PRETIUM: Pro Italia L. **0,50** — Extra Italiam L. **0,60.**

ANNUARIO PONTIFICIO per l'anno 1913 -

Edizione ufficiale. - Un vol. in 12° di pp. 760, adorno di un artistico ritratto di Sua Santità Pio PP. X, gloriosamente regnante. - *Legato in tela inglese rossa e taglio rosso.* — **Prezzo:** In Roma L. 5. — In Italia (franco di posta) L. 5,50. — In Europa e Stati compresi nell'Unione Postale L. 6,50.

ANTIPHONALE Sacrosanctae Romanae Ecclesiae *pro diurnis horis* SS. D. N. Pii X, P. M. iussu restitutum et editum. - 1912. - In 8° su carta fina, pp. 1164 con incisioni in nero e colori L. 8. - (Legato in pelle chagrin e taglio rosso L. 12. — Legato in mezza pelle e tela L. 10,50).

GRADUALE Sacrosanctae Romanae Ecclesiae *De Tempore et De Sanctis* SS. D. N. Pii X, P. M. iussu restitutum et editum. Cui addita sunt Festa Novissima, 1908. - In-8, pp. 940 con incisioni in nero e colori. In brochure L. 6. - Legato in pelle nera, taglio rosso L. 10.

— **Excerpta e Graduali Romano** in duobus tomis diviso, L. 0,80. (Sono varî fogli di stampa che rendono possibile la divisione del *Liber Gradualis* in 2 volumi).

COLLECTANEA S. CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE seu Decreta, Instructiones, Rescripta pro Apostolicis Missionibus. - 2 vol. in 4° L. 20.—
(Vol. I [pp. viii-732], ann. 1622-1866, nn. 1-1299. - Vol. II [pp. 573], ann. 1867-1906, nn. 1300-2317).

DECRETA AUTHENTICA CONGREGATIONIS SACRORUM RITUUM, ex Actis eiusdem collecta eiusque auctoritate promulgata. - Sex Vol. in 8° grande charta manufacta. - Pretium L. 46.—

Vol. I (pp. xxiv-486). Ab anno 1588 num. 1 usque ad annum 1705 num. 2162.

» **II** (pp. xi-484). Ab anno 1706 num. 2163 usque ad annum 1870 num. 3232.

» **III** (pp. viii-383). Ab anno 1871 num. 3233 usque ad annum 1899 num. 4051.

» **IV** (pp. iv-442). *Commentaria ad instructionem Clementis XI.* pro Expositione SS. Sacramenti in forma XL Horarum et suffragia atque adnotationes super Decretis Sacrae Rituum Congregationis.

» **V** (pp. iv-523). Index generalis rerum occurrentium in Decretis Sacrae Rituum Congregationis per tria priora authenticae Collectionis volumina digestis, cum enunciatione suffragiorum atque adnotationum quae in quarto volumine exhibentur.

» **VI.** Appendix I (pp. xi-177). Ab anno 1900 num. 4052 ad annum 1911 num. 4284 cum suo Indice Generali (*Sextum Volumen venditur etiam seorsim L. 6*).

Storia della Marina Pontificia. Guglielmotti (P. Alberto, Ord. PP. PP.)., 10 voll. in 4° L. 70.—

Vol. I. *Medio Evo* (728-1299), pp. viii-465. - II. *Medio Evo* (1300-1499), pp. 517. - III. *Guerra dei Pirati* (1500-1537), pp. 427. - IV. *Guerra dei Pirati* (1537-1565), pp. 428. - V. *Fortificazioni nella Spiaggia Romana* (1560-1570), pp. vii-507. - VI. *Marcantonio Colonna alla Battaglia di Lepanto* (1570-1573), pp. 422. - VII. *La Squadra permanente* (1573-1644), pp. 439. - VIII. *La Squadra ausiliaria* (1644-1699), pp. 499). - IX. *Gli ultimi fatti da Corfù all'Egitto* (1700-1807), pp. vii-466. - X. *Atlante delle cento tavole* (1458-1570), pp. vii-425.

Venit Romae apud Administrationem Commentarii Officialis "Acta Apostolicae Sedis „ *(Tipografia Poliglotta Vaticana, Roma).*